

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ 244/2016

Πρόεδρος : Αριστείδης Αποστόλου

Εισηγητής : Αριστείδης Αποστόλου

Δικηγόροι : Κ. Ευθυμίου, Ελ. Αγγου

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΤΟΣ: 2016 ΣΕΛ.: 700

1. Επειδή, με την κρινόμενη έφεση, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου, ζητείται η εξαφάνιση της υπ αριθμ. 898/2014 οριστικής απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Λάρισας, με την οποία έγινε δεκτή η με χρονολογία κατάθεσης 19.9.2013 προσφυγή του ήδη εφεσίβλητου κατά της ... αποφάσεως του Προϊσταμένου του Τμήματος Μητρώου Συνταξιούχων και Πληρωμής Συντάξεων της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλισης του Ο.Γ.Α. Με την τελευταία αυτή απόφαση διακόπηκε από 1.1.2013 η καταβολή της χορηγηθείσας με την .... απόφαση της Προϊσταμένης του Περιφερειακού Υποκαταστήματος του ΟΓΑ Θεσσαλίας στον εφεσίβλητο σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα.

2. Επειδή, στο άρθρο 16 παρ. 1 του κυρωθέντος, με το άρθρο πρώτο του ν. 2696/1999 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Α-45) ορίζεται ότι: « I... Στην ατομική διοικητική πράξη αναφέρεται επίσης η τυχόν δυνατότητα άσκησης της, κατ άρθρο 25, ειδικής διοικητικής ή ενδικοφανούς, προσφυγής γίνεται δε μνεία του αρμόδιου για την εξέτασή της οργάνου της προθεσμίας καθώς και των συνεπειών παράλειψης της άσκησης της. Προσφυγή που ασκείται σύμφωνα με τις προαναφερόμενες πληροφορίες της υπηρεσίας δεν μπορεί να παραγάγει συνέπειες σε βάρος του προσφεύγοντος. Εξάλλου στο άρθρο 63 παρ. 3 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Α 97) ορίζεται ότι: «Στις περιπτώσεις που από το νόμο προβλέπεται κατά της πράξης ή της παράλειψης διοικητική προσφυγή, η οποία ασκείται, μέσα σε ορισμένη προθεσμία, ενώπιον του ίδιου ή ιεραρχικώς προϊσταμένου ή άλλου ειδικώς καταστημένου οργάνου και συνεπάγεται τον έλεγχο της πράξης ή της παράλειψης κατά το νόμο και την ουσία (ενδικοφανής προσφυγή), το ένδικο βοήθημα της προσφυγής ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της πράξης ή της παράλειψης προβλέπονται από το νόμο περισσότερες από μια διαδοχικές ενδικοφανείς προσφυγές, το ένδικο βοήθημα της προσφυγής ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται για την τελευταία ενδικοφανή προσφυγή. Το κατά τις προηγούμενες περιόδους अपαράδεκτο του ένδικου βοηθήματος της προσφυγής κατά πράξης ή παράλειψης

κατά της οποίας προβλέπεται από το νόμο η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής, δεν ισχύει αν η αρμόδια διοικητική αρχή παρέλειψε να ενημερώσει πλήρως, κατά οποιονδήποτε τρόπο, τον ενδιαφερόμενο, τόσο για την υποχρέωση, όσο και για τους όρους, άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι η Διοίκηση υποχρεούται να γνωστοποιεί στο πρόσωπο, το οποίο αφορά υποκείμενη σε ενδικοφανή προσφυγή πράξη, ότι κατ' αυτής προβλέπεται ενδικοφανής προσφυγή, να προσδιορίζει δε συγχρόνως το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται η προσφυγή και η προς τούτο τασσόμενη από τα νόμο αποκλειστική προθεσμία, καθώς, επίσης, και οι συνέπειες που επιφέρει η παράλειψη ασκήσεώς της. Η, κατά τα ανωτέρω γνωστοποίηση πρέπει να γίνεται με σχετική αναφορά είτε στην υποκείμενη σε ενδικοφανή προσφυγή πράξη, είτε στο συνοδούν αυτήν έγγραφο κοινοποιήσεώς της. Κατά ρητή, εξάλλου, πρόβλεψη του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, στην περίπτωση που η Διοίκηση δεν ενημερώσει, καταυτόν τον τρόπο, το πρόσωπο που αφορά η υποκείμενη σε ενδικοφανή προσφυγή πράξη, η παράλειψη ασκήσεως ενδικοφανούς προσφυγής, όπως επίσης και η μη προσήκουσα άσκησή της δεν καθιστά εξ' αυτού του λόγου απαράδεκτη την ασκούμενη, εν συνεχεία από τον ενδιαφερόμενο προσφυγή ουσίας, η δε υπόθεση, εισαγόμενη, από της απόψεως αυτής παραδεκτώς ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου εκδικάζεται ως προς την υποκείμενη σε ενδικοφανή προσφυγή διοικητική πράξη (πρβλ. ΣτΕ 2892/1995 Ολ. 2282/2006, 1226/2001, 575/2005, 227, 623/2005, 3034- 54/2006, 2318/2007, 2945/2010, 1159/2012, 204/2016). Εξάλλου, το εκ της μη τηρήσεως ή μη προσήκουσας τηρήσεως της ενδικοφανούς διαδικασίας απαράδεκτο της προσφυγής αίρεται σε κάθε περίπτωση μη τηρήσεως από τη Διοίκηση της ως άνω διαδικαστικής υποχρεώσεώς της, χωρίς να ερευνάται από το Δικαστήριο το ζήτημα εάν ο ενδιαφερόμενος έχει άλλως πως λάβει γνώση της υποχρεώσεως προς άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και των όρων ασκήσεώς της (ΣτΕ 1159/2012).

4. Επειδή, εξάλλου, στο άρθρο 1 του π.δ. 78/1998 «Καταστατικό Ασφάλισης και Συνταξιοδότησης Αγροτών» (Α 72) - νομοθέτημα το οποίο ισχύει εν προκειμένω μετά την κατάργηση, από 1.1.1998, του Κανονισμού Χορηγήσεως Συντάξεων Ο.Γ.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 62 και 63 του εν λόγω Καταστατικού και εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 16 του ν. 2458/1997 με τίτλο «Σύσταση Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών και άλλες διατάξεις» (Α 15) ορίζεται ότι: «Αντικείμενο του Καταστατικού είναι ο καθορισμός της διαδικασίας ασφάλισης τήρησης και ενημέρωσης Μητρώων Ασφαλισμένων και βεβαίωσης και είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών, κατά τις διατάξεις του Ν. 2458/1997, καθώς και ο καθορισμός της διαδικασίας χορήγησης συντάξεων, τήρησης και ενημέρωσης Μητρώων Συνταξιούχων, κατά τις διατάξεις του ανωτέρου Νόμου και γενικό της περί ΟΓΑ Νομοθεσίας», στο άρθρο 2 ότι: «Οι όροι που χρησιμοποιούνται κατωτέρω στο παρόν Καταστατικό, σημαίνουν αντίστοιχα: 1.... 3. Συνταξιούχοι: α.... δ. Συνταξιούχοι ανασφάλιστοι υπερήλικες: Τα πρόσωπα που συνταξιοδοτούνται κατά τις διατάξεις του Ν. 1296/1983. Λ..., στο άρθρο 23 ότι: «1. Οι συντάξεις και οι προσαυξήσεις στο ποσό της σύνταξης οι οποίες χορηγούνται από τον Κλάδο, τον Ο.Γ.Α., καθώς και τον Κλάδο Πρόσθετης Ασφάλισης, απονέμονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου με την οποία βεβαιώνεται η ύπαρξη των προϋποθέσεων του νόμου. 2. Αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης αυτή Όργανο πρώτου βαθμού είναι οι καθ' ύλην αρμόδιοι Προϊστάμενοι των Τμημάτων απονομής συντάξεων της Κεντρικής ή ο

Προϊστάμενος της αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας του Ο.Γ.Α. ...», στο άρθρο 39 ότι: «1. Κατά της απόφασής του, κατά το άρθρο 23 του παρόντος Καταστατικού, αρμοδίου για την απονομή της σύνταξης οργάνου επιτρέπεται η άσκηση ένστασης από τον ενδιαφερόμενο. 2. Η ένσταση ασκείται από τον ενδιαφερόμενο μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την χρονολογία που κοινοποιήθηκε σ' αυτόν αντίγραφο της απόφασης του Πρωτοβαθμίου Οργάνου. ..», στο άρθρο 40 ότι: «Τις ενστάσεις εκδικάζουν στην Κεντρική ή στην αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία του ΟΓΑ μονομελή Όργανα, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΓΑ...» και στο άρθρο 43 ότι: «... 4. Κατά των αποφάσεων του κατά το άρθρο 40 του παρόντος Καταστατικού Οργάνου επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμοδίων Διοικητικών Δικαστηρίων από τον ενδιαφερόμενο ή από το Διοικητή του ΟΓΑ...» και στο άρθρο 56 ότι: «1. Οι πάσης φύσεως και κατηγορίας παροχές συντάξεων διακόπτονται: α)... γ) Την 1η του επόμενου μήνα κατά τον οποίο ο συνταξιούχος του ΟΓΑ, ή ο συνταξιούχος ανασφάλιστος υπερήλικας έλαβε σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, κατά την έννοια του εδαφίου δ της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 4169/1961, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά και της παραγράφου 2 του άρθρου ότου Ν. 1287/1982... 2. Διακοπές κατά κατηγορία συντάξεων, α)... δ) Η σύνταξη που χορηγείται κατά τις διατάξεις του Ν. 1296/1982 σε ανασφάλιστους υπερήλικες διακόπτεται: δα. Από την πρώτη του επόμενου έτους εκείνου, κατά το οποίο ο συνταξιούχος και σε περίπτωση ανδρογύνων ο ένας από τους συζύγους απέκτησε εισοδήματα μεγαλύτερα από εκείνα, που ορίζονται από το Νόμο κάθε φορά, για τη συνταξιοδότηση από τον ΟΓΑ των ανασφάλιστων υπερηλικών.... 3. Η διακοπή των συντάξεων γίνεται μετά από εντολή του αρμοδίου για την απονομή των συντάξεων Οργάνου, εκτός των περιπτώσεων της διακοπής λόγω θανάτου του συνταξιούχου, συνταξιοδότησης από άλλη πηγή και αυτών που αναφέρονται ανωτέρω στην παράγραφο 2α του παρόντος άρθρου οπότε η εντολή δίδεται από τον Προϊστάμενο του αρμοδίου Τμήματος μεταβολών». Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι στις διοικητικές διαφορές ουσίας που αναφύονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί Ο.Γ.Α. μόνη προσβλητή με προσφυγή πράξη, ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων είναι η πράξη του δευτεροβάθμιου οργάνου του Ο.Γ.Α. που εκδίδεται επί ενδικοφανούς προσφυγής που ασκείται κατά της απόφασης του πρωτοβάθμιου οργάνου, με την οποία εγκρίνεται η χορήγηση ασφαλιστικής παροχής ή απορρίπτεται η σχετική αίτηση ή διακόπτεται η συνταξιοδότηση.

5. Επειδή, στο άρθρο 1 του ν. 1296/1982 «Ασφάλιση ανασφάλιστων υπερηλικών στον ΟΓΑ» (ΦΕΚ Α 128), όπως η παρ. 2 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 1745/1987 (ΦΕΚ Α 234) και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε το προτελευταίο εδάφιο της παρ. 2 με την παρ. 13 του άρθρου 20 του ν. 2556/1997 (ΦΕΚ Α 270/24.12.1997), ορίζεται ότι: «1. Στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) δημιουργείται ειδικός λογαριασμός με τον τίτλο ειδικός λογαριασμός συνταξιοδότησης ανασφάλιστων υπερηλικών οικονομικά ανεξάρτητος από τους άλλους κλάδους ασφάλισης. 2. Από το λογαριασμό αυτό χορηγείται, κάθε μήνα σύνταξη και υγειονομική περίθαλψη σε έλληνες υπηκόους και ομογενείς που μένουν μόνιμα στην Ελλάδα με τις πιο κάτω προϋποθέσεις: α. Να έχουν συμπληρώσει το 68^ο έτος της ηλικίας τους. β. Να μην παίρνουν αυτοί και οι σύζυγοι τους στις περιπτώσεις ανδρόγυνων, σύνταξη ή άλλο περιοδικό βοήθημα από οποιαδήποτε πηγή ... γ. Το ετήσιο ατομικό εισόδημα ή το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα, στις περιπτώσεις ανδρόγυνων, από εργασία τους ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή δεν ξεπερνά το ύψος των ετήσιων παροχών (συντάξεων,

δώρων Χριστουγέννων και, Πάσχα και επιδόματος αδείας) που χορηγεί ο Ο.Γ.Α. στον αγρότη ή το αγροτικό ζευγάρι. Όταν ο ένας από τους συζύγους παίρνει σύνταξη από τον Ο.Γ.Α., οι ετήσιες συντάξεις του, όπως αυτές ορίζονται πιο πάνω, συμπεριλαμβάνονται στο οικογενειακό εισόδημα που θα συγκριθεί με τις ετήσιες συντάξεις που χορηγεί ο Ο.Γ.Α. σε αγροτικό ζευγάρι, προκειμένου να κριθεί, αν θα συνταξιοδοτηθεί ο άλλος των συζύγων, ως ανασφάλιστος υπερηλίκας. Κατ'εξαίρεση, δικαιούνται τη σύνταξη του παρόντος άρθρου τα πρόσωπα που παίρνουν τα ίδια ή και οι σύζυγοι τους, σε περίπτωση εγγάμων, σύνταξη ή άλλο περιοδικό βοήθημα από οποιαδήποτε πηγή μικρότερη από τη σύνταξη που χορηγεί ο Ο.Γ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4169/1961, υπό την προϋπόθεση ότι το ετήσιο ατομικό ή οικογενειακό τους εισόδημα, από οποιαδήποτε πηγή, των συντάξεων συμπεριλαμβανομένων, δεν υπερβαίνει τις ετήσιες συντάξεις που χορηγεί ο Ο.Γ.Α. στον αγρότη ή το αγροτικό ζεύγος... 3...». Περαιτέρω, με το άρθρο 48 παρ. 8 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ ΑΙ 65) ορίζεται ότι: «Το όριο ηλικίας του 68ου έτους, που ορίζεται από την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 1422/1984 (ΦΕΚ 27 Α) για την συνταξιοδότηση των ανασφάλιστων υπερηλίκων από τον Ο.Γ.Α. μειώνεται από 1ης Ιανουαρίου του 1993 στο 65^ο έτος». Εξάλλου, με το εδάφιο 5 της υποπαρ. ΙΑ.6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α222/12.11.2012) ορίζεται ότι: «5. Από 1.1.2013 η μηνιαία σύνταξη ανασφάλιστων υπερηλίκων του ν. 1296/1982 (ΑΙ 128), όπως ισχύει καταβάλλεται, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις: α. Έχουν συμπληρώσει το 67^ο έτος της ηλικίας τους. β. Δεν λαμβάνουν ή δεν δικαιούνται οι ίδιοι σύνταξη από οποιονδήποτε Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή το Δημόσιο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ανεξαρτήτως ποσού, και επίσης σε περίπτωση εγγάμων δεν λαμβάνει ο/η σύζυγος τους σύνταξη μεγαλύτερη από το πλήρες ποσό της συνταξιοδοτικής παροχής, λόγω γήρατος, του άρθρου 4 του ν. 4169/1961. γ. Διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα τα τελευταία είκοσι (20) έτη πριν την υποβολή της αίτησης για συνταξιοδότηση και εξακολουθούν να διαμένουν κατά τη διάρκεια της συνταξιοδότησής τους. δ. Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα τους, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων είκοσι (4.320) ευρώ ή, στην περίπτωση εγγάμων, το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων εξακοσίων σαράντα (8.640) ευρώ. Εξαιρούνται της παροχής οι μοναχοί/ες οι οποίοι διαμένουν σε Ιερές Μονές και συντηρούνται από αυτές και όσοι εκτίουν ποινή φυλάκισης. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας μετά γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΓΑ και του ΣΚΑ καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων που ορίζονται στις περιπτώσεις β έως δ της προηγούμενης παραγράφου, και η διαδικασία ελέγχου των εισοδηματικών κριτηρίων, καθώς και οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε όσους υποβάλλουν ανακριβή στοιχεία. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας δύνανται να αναπροσαρμόζονται τα ποσά που αναφέρονται στην περίπτωση δ. Εκκρεμείς αιτήσεις καθώς και αιτήσεις που υποβάλλονται μέχρι 31.12.2012 κρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος πλην του ορίου ηλικίας που ορίζεται το 65^ο έτος. Με τα κριτήρια που ορίζονται στις περιπτώσεις β έως και δ της παρούσας ρύθμισης, επανακρίνονται από 1.1.2013 και όσοι έχουν ήδη καταστεί συνταξιούχοι».

6. Επειδή, το Σύνταγμα ορίζει στο άρθρο 2 ότι «1. Ο σεβασμός και η προστασία

της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας. 2. ...», στο άρθρο 4 ότι «1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. Οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους. 6. ... 7. ...», στο άρθρο 22 παρ. 5 ότι «Το Κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, όπως νόμος ορίζει», στο δε άρθρο 25 του Συντάγματος ότι «1. Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει ... να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας. ... 2. ... 3. ... 4. Το Κράτος δικαιούται να αξιώνει από όλους τους πολίτες την εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης». Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγονται τα εξής: Η μέριμνα για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων αναγνωρίζεται από το Σύνταγμα ως θεσμική εγγύηση, στο πλαίσιο της οποίας ο κοινός νομοθέτης, διαθέτοντας ευρεία προς τούτο εξουσία και λαμβάνοντας υπ όψη τις εκάστοτε κρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, θέτει τους κανόνες για την ασφαλιστική κάλυψη και προστασία του πληθυσμού έναντι συγκεκριμένων κινδύνων (γήρας, θάνατος, αναπηρία και ασθένεια) με γνώμονα, αφ ενός την προστασία του ασφαλιστικού κεφαλαίου και την εξυπηρέτηση της αναλογιστικής βάσεως, στην οποία στηρίζεται η οικονομία των φορέων κοινωνικής ασφαλίσεως, δηλαδή την προστασία της βιωσιμότητας των ασφαλιστικών οργανισμών, χάριν και των μελλοντικών γενεών και, αφ ετέρου, την διασφάλιση υπέρ των συνταξιούχων ενός ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης όσο το δυνατόν εγγύτερα σε εκείνο που είχαν κατακτήσει κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου. Η προστασία της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος αποτελεί υποχρέωση του νομοθέτη που επιβάλλει όταν διαπιστώνεται μεταβολή των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που εγκυμονεί κινδύνους για αυτήν την αναπροσαρμογή των ασφαλιστικών παροχών και εισφορών και τον επανακαθορισμό των προϋποθέσεων θεμελιώσεως του ασφαλιστικού δικαιώματος, καθώς και την διάθεση κρατικών οικονομικών πόρων για την στήριξη του ασφαλιστικού συστήματος. Οι προς τούτο αναγκαίες, κατά την επιλογή του νομοθέτη, επεμβάσεις επιτρέπεται σε περίπτωση εξαιρετικά δυσχερών οικονομικών συνθηκών, να έχουν ως αποτέλεσμα ακόμη και την μείωση του ύψους απονεμηθεισών παροχών, όταν το ύψος της κρατικής χρηματοδοτήσεως του ασφαλιστικού συστήματος, το οποίο καθορίζεται κατ αρχήν από τις πολιτικές επιλογές για την διάθεση των κρατικών πόρων προς εκπλήρωση των ποικίλων αποστολών του κράτους, δεν επαρκεί για την βιωσιμότητα των ασφαλιστικών οργανισμών. Ως εκ τούτου, το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος δεν απαγορεύει την επί το δυσμενέστερο μεταβολή του συστήματος της κοινωνικής ασφαλίσεως όταν αιτιολογημένα προκύπτει ότι η βιωσιμότητά του μόνο με αυτές τις επεμβάσεις μπορεί να διασφαλισθεί. Τέτοιες όμως επεμβάσεις που μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα ακόμη και μείωση ασφαλιστικών παροχών που έχουν ήδη απονεμηθεί, πρέπει να σέβονται τις λοιπές διατάξεις του Συντάγματος και, ιδίως, την αρχή της ισότητας των πολιτών κατά την συμμετοχή στα δημόσια βάρη ώστε να αξιώνεται από τους ασφαλισμένους και συνταξιούχους η τήρηση της υποχρεώσεως για κοινωνική αλληλεγγύη, πάντως δε, όριο στην ελευθερία επιλογών του νομοθέτη κατά τον καθορισμό, ειδικότερα, του ύψους των διατιθέμενων για την κοινωνική ασφάλιση κρατικών οικονομικών πόρων αποτελεί η διασφάλιση στους συνταξιούχους παροχών που επιτρέπουν την αξιοπρεπή διαβίωση αυτών, δηλαδή εισοδήματος ικανού να εξασφαλίσει όχι μόνο τους όρους της φυσικής τους υποστάσεως (διατροφή, ένδυση, στέγαση, βασικά οικιακά αγαθά, θέρμανση, υγιεινή) αλλά και την δυνατότητα συμμετοχής στην κοινωνική ζωή.

Μείωση δε απονεμηθεισών ασφαλιστικών παροχών υπό τους ως άνω όρους και προϋποθέσεις δεν νοείται ως προσκρούουσα στο άρθρο 17 του Συντάγματος (ΣΤΕ 3410/2014).

7. Επειδή, στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.), το οποίο κυρώθηκε μαζί με τη Σύμβαση, με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 53/1974 (Α 256), ορίζεται ότι «Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπο δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθή της ιδιοκτησίας αυτού ειμή δια λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπομένους υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους. Αι προαναφερόμενοι διατάξεις δεν θίγουν το δικαίωμα παντός Κράτους όπως θέση εν ισχύι νόμους ους ήθελε κρίνει αναγκαίον προς ρύθμισιν της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιον συμφέρον ή προς εξασφάλισιν της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων». Με τις διατάξεις αυτές κατοχυρώνεται ο σεβασμός της περιουσίας του προσώπου, το οποίο μπορεί να τη στερηθεί μόνον για λόγους δημοσίας ωφελείας. Στην έννοια της περιουσίας, η οποία έχει αυτόνομο περιεχόμενο, ανεξάρτητο από την τυπική κατάταξη των επιμέρους περιουσιακών δικαιωμάτων στο εσωτερικό δίκαιο, περιλαμβάνονται όχι μόνο τα εμπράγματα δικαιώματα, αλλά και όλα τα δικαιώματα «περιουσιακής φύσεως», καθώς και τα κεκτημένα «οικονομικά συμφέροντα». Καλύπτονται κατ' αυτόν τον τρόπο, και τα ενοχικής φύσεως περιουσιακά δικαιώματα και, ειδικότερα, απαιτήσεις που απορρέουν από έννομες σχέσεις του δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, είτε αναγνωρισμένες με δικαστική ή διαιτητική απόφαση, είτε απλώς γεννημένες κατά το εθνικό δίκαιο, εφόσον υπάρχει νόμιμη προσδοκία, με βάση το ισχύον, έως την προσφυγή στο δικαστήριο, δίκαιο, ότι μπορούν να ικανοποιηθούν δικαστικώς, εφόσον, δηλαδή, υφίσταται σχετικώς μια επαρκής νομικής βάσης στο εσωτερικό δίκαιο του συμβαλλομένου κράτους, προϋπόθεση που συντρέχει, ιδίως, όταν η απαίτηση θεμελιώνεται σε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη ή σε παγιωμένη νομολογία των δικαιοδοτικών οργάνων του συμβαλλομένου κράτους. Εν όψει των ανωτέρω, περιουσία κατά την έννοια του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου, αποτελούν και οι έναντι των οργανισμών κοινωνικής ασφαλίσεως αξιώσεις για την χορήγηση προβλεπομένων από τη νομοθεσία του συμβαλλομένου κράτους κοινωνικοασφαλιστικών παροχών, τόσο στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος είχε καταβάλει στο παρελθόν υποχρεωτικώς εισφορές, όσο και στην περίπτωση που η χορήγηση της συγκεκριμένης παροχής δεν εξαρτάται από την προηγούμενη καταβολή εισφορών, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις που τίθενται, κατά περίπτωση, από το εθνικό δίκαιο (βλ. αποφάσεις Γ.Δ.Δ.Α. Vesna Hsunι κατά Κροατίας, της 30.9.2010, Andrejeva κατά Λετονίας της 18.2.2009, Νο 55707/00, σκέψη 77, Stec και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Νο 65731/01 και 65900/01, σκέψη 54, Jankovic κατά Κροατίας, της 12.10.2000, Νο 43440/98, Kjartan Asmundsson κατά Ισλανδίας της 12.10.2004, Νο 60669/00, σκέψη 39, Domalewski κατά Πολωνίας της 15.6.1999, Νο 34610/97). Πάντως με το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου δεν κατοχυρώνεται δικαίωμα σύνταξη ορισμένου ύψους (βλ. Ε.Δ.Δ.Α. απόφαση της 25.10.2011, Valkov και λοιποί κατά Βουλγαρίας σκ. 84, βλ. απόφαση επί του παραδεκτού της 8.10.2013, Da Conceicao Mateus και Santos Januario κατά Πορτογαλία σκ. Ιδ. Απόφαση της 8.10.2013, Pejicic κατά Σερβίας σκ. 54) με συνέπεια να μην αποκλείεται, κατ' αρχήν, διαφοροποίηση του ύψους της συνταξιοδοτικής παροχής αναλόγως με τις επικρατούσες εκάστοτε συνθήκες. Εξ άλλου, για να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου

Προσθέτου Πρωτοκόλλου επέμβαση σε περιουσιακής φύσεως αγαθό, υπό την ανωτέρω έννοια, πρέπει να προβλέπεται από νομοθετικές ή άλλου είδους κανονιστικές διατάξεις, καθώς και να δικαιολογείται από λόγους γενικού συμφέροντος, στους οποίους περιλαμβάνονται, καταρχήν, και λόγοι συναπτόμενοι προς την αντιμετώπιση ενός ιδιαίτερος σοβαρού, κατά την εκτίμηση του εθνικού νομοθέτη, δημοσιονομικού προβλήματος ή προς την εξασφάλιση της βιωσιμότητας κοινωνικοασφαλιστικών οργανισμών. Η εκτίμηση δε του νομοθέτη ως προς την ύπαρξη λόγου δημοσίου συμφέροντος επιβάλλοντας τον περιορισμό περιουσιακού δικαιώματος και ως προς την επιλογή της ακολουθητέας πολιτικής για την εξυπηρέτηση του δημοσίου αυτού συμφέροντος υπόκειται σε οριακό δικαστικό έλεγχο (πρβλ. Ε.Δ.Δ.Α., αποφάσεις James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, της 21.2.1986, Νο 8793/79, σκέψη 46, Pressos Compania Naviera S.A. και λοιποί κατά Βελγίου, της 20.11.1995, σκέψη 37, Saariinen κατά Φινλανδίας, της 28.1.2003, Κλιάφας και λοιποί κατά Ελλάδος, της 8.7.2004, σκέψη 25, Adrejeva κατά Λετονίας, της 18.2.2009, σκέψη 83), ιδίως όταν πρόκειται για εκτιμήσεις σχετικά με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων κατά τη διάθεση των περιορισμένων κρατικών πόρων (βλ. προαναφερόμενη απόφαση Da Conceicao Mateus και Santos Januario, με παραπομπή, μεταξύ άλλων, στην απόφαση επί του παραδεκτού της 7.5.2013, Κουφάκη και ΑΔΕΔΥ κατά Ελλάδος, 57665/12 σκ. 31). Περαιτέρω, η επέμβαση στην περιουσία πρέπει να είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από τον νομοθέτη σκοπού γενικού συμφέροντος και να μην είναι δυσανάλογη σε σχέση προς αυτόν (βλ. Ε.Δ.Δ.Α. James και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου, σκέψη 50. ΣΤΕ 3410/2014, σκέψη 8. ΣΤΕ Ολ. 668/2012, σκέψη 34).

8. Επειδή, σύμφωνα με τη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας (βλ. το άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ του Συντάγματος, όπως ισχύει μετά την αναθεώρηση του 2001). Οι επιβαλλόμενοι υπό το νόμο περιορισμοί πρέπει να είναι πρόσφοροι και αναγκαίοι για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από το νομοθέτη σκοπού δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος και να μην είναι δυσανάλογοι σε σχέση προς αυτός (ΣΤΕ Ολ. 421/2014).

9. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής: Με την ... αίτηση-δήλωση που υπέβαλε προς τον Ανταποκριτή του Ο.Γ.Α. του Δήμου Λαρισαίων, ο εφεσίβλητος, ο οποίος γεννήθηκε στις 5.8.1945, ζήτησε να του χορηγηθεί η προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 1296/1982 σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα, προσκομίζοντας τα απαιτούμενα προς τούτο δικαιολογητικά. Η Προϊσταμένη του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Ο.Γ.Α. Θεσσαλίας, με την .. απόφασή της, έκανε δεκτή την προαναφερόμενη αίτηση και χορηγήθηκε στον εφεσίβλητο σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα, πληρωτέα από 1.3.2011. Ωστόσο, το αρμόδιο όργανο του εκκαλούντος προέβη, κατόπιν των διατάξεων του ν. 4093/2012, με τον οποίο θεσπίστηκαν νέες προϋποθέσεις για τη χορήγηση συντάξεως σε ανασφάλιστο υπερήλικα από το εκκαλούντος, μεταξύ των οποίων, να μην λαμβάνει ή να μην δικαιούται ο ανασφάλιστος υπερήλικας σύνταξη από οποιονδήποτε φορέα κοινωνικής ασφάλισης ή το Δημόσιο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ανεξαρτήτως ποσού, σε επανέλεγχο των χορηγηθεισών συντάξεων σε ανασφάλιστους υπερήλικους, μεταξύ των οποίων και της χορηγηθείσας σύνταξης του εφεσίβλητου. Κατόπιν επανέλεγχου των συνημμένων στην .. αίτηση-δήλωση εγγράφων-δικαιολογητικών διαπιστώθηκε ότι ο εφεσίβλητος λαμβάνει σύνταξη γήρατος από τη Δημοκρατία της Αλβανίας, ποσού 12.840 λεκ το μήνα, σύμφωνα με την

περιλαμβανόμενη, μεταξύ των στοιχείων του διοικητικού φακέλου με αριθμ. Πρωτ. ... βεβαίωση για το είδος και το ύψος της χορηγηθείσας στον εφεσίβλητο σύνταξης γήρατος από το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Δημοκρατίας της Αλβανίας σε ακριβή μετάφραση από την αλβανική στην ελληνική γλώσσα με επισύναψη του ξενόγλωσσου εγγράφου (βλ. και το ... έγγραφο του εκκαλούντος προς τον εφεσίβλητο). Ακολούθως, εκδόθηκε η ... απόφαση του Προϊσταμένου του Τμήματος Μητρώου Συνταξιούχων και Πληρωμής Συντάξεων της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλισης του Ο.Γ.Α., με την οποία διακόπηκε η καταβολή της χορηγηθείσας στον εφεσίβλητο σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα από 1.1.2013 με την αιτιολογία ότι λαμβάνει σύνταξη από τη Δημοκρατία της Αλβανίας. Κατά της ανωτέρω απόφασης, ο εφεσίβλητος άσκησε προσφυγή, ζητώντας να ακυρωθεί η προαναφερόμενη πράξη διότι εκδόθηκε κατά παράβαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του Συντάγματος), της αρχής της αναλογικότητας και του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, καθόσον δεν περιορίστηκε αλλά καταργήθηκε το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα και, τέλος παραβιάζεται η προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος), οδηγείται σε πλήρη αποστέρηση των κοινωνικών του παροχών, μεταξύ αυτών δε, και της υγειονομικής του περίθαλψης, κατά παράβαση του άρθρου 3 της Ε.Σ.Δ.Α. και αποστερείται των μέσων βιοπορισμού του, καθόσον η χορηγηθείσα σε αυτόν αλβανική σύνταξη είναι ύψους 102 ευρώ το μήνα και δεν επαρκεί για να ζήσει. Προς απόδειξη των ισχυρισμών του προσκόμισε: 1) την με αριθμ. Πρωτ. ... βεβαίωση για το είδος και το ύψος της χορηγηθείσας στον εφεσίβλητο σύνταξη γήρατος από το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Δημοκρατίας της Αλβανίας, σύμφωνα με την οποία λαμβάνει σύνταξη γήρατος ποσού 13.721 λεκ μηνιαίως, σε ακριβή μετάφραση από την αλβανική στην ελληνική γλώσσα με επισύναψη του ξενόγλωσσου εγγράφου και 2) την από 17.5.2011 βεβαίωση του Πολεοδομικού Γραφείου του Γραφείου Φορολόγησης της Κοινότητας Ξαμίλ της Αλβανίας, σύμφωνα με την οποία ο εφεσίβλητος δεν ασκεί ιδιωτική δραστηριότητα στην Κοινότητα Ξαμίλ της Αλβανίας, δεν έχει στην ιδιοκτησία του οικόπεδο και δεν απέκτησε αγροτική γη, σε ακριβή μετάφραση από την αλβανική στην ελληνική γλώσσα με επισύναψη του ξενόγλωσσου εγγράφου. Εξάλλου, το εκκαλούν με την έκθεση των απόψεών του ζήτησε την απόρριψη της προσφυγής ως αβάσιμης επισημαίνοντας ότι αυτή εκδόθηκε νόμιμα. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, με την εκκαλούμενη απόφασή του δέχθηκε την προσφυγή του εφεσίβλητου με την αιτιολογία ότι η προαναφερθείσα ρύθμιση με την οποία πραγματοποιήθηκε η επέμβαση στο ήδη θεμελιωμένο δικαίωμα σε σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα, υπό τη μορφή της νέας επί το δυσμενέστερο επεναξέτασης των προϋποθέσεων ήδη χορηγηθείσας συντάξεως ανασφάλιστου υπερήλικα, που καταλήγει σε πλήρη έκπτωσή του από αυτό, αν ο ανασφάλιστος υπερήλικας λαμβάνει σύνταξη από φορέα κοινωνικής ασφάλισης του εξωτερικού, η οποία, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής, δεν επαρκεί για την κάλυψη των στοιχειωδών δαπανών διαβίωσης, αντίκειται στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και στο άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ του Συντάγματος.

10. Επειδή ο Ο.Γ.Α. με την κρινόμενη έφεσή του ζητά την εξαφάνιση της εκκαλούμενης, προβάλλοντας ότι η προσφυγή του ήδη εφεσίβλητου έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτη για το λόγο ότι εστράφη κατά της ... αποφάσεως του Προϊσταμένου του Τμήματος Μητρώου Συνταξιούχων και Πληρωμής Συντάξεων της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλισης του Ο.Γ.Α. με την οποία διακόπηκε (από 1.1.2013) η καταβολή της χορηγηθείσας στον εφεσίβλητο σύνταξης

ανασφάλιστου υπερήλικα, χωρίς να ασκήσει την προβλεπόμενη κατ αυτής ενδικοφανή προσφυγή. Όμως, λαμβάνοντας υπόψη όσα προαναφέρθηκαν στις σκέψεις 2, 3 και 4 και ότι στο τελευταίο εδάφιο της προαναφερόμενης αποφάσεως του ανωτέρω Προϊστάμενου Τμήματος Μητρώου Συνταξιούχων και Πληρωμής Συντάξεων της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλισης του Ο.Γ.Α. αναφέρεται επιλέξει ότι: «...Κατά της απόφασης αυτής μπορείτε να ασκήσετε ένσταση μέσα σε τρεις (3) μήνες από τότε που θα την παραλάβετε», χωρίς δηλαδή να ενημερώνεται ο εφεσίβλητος για το όργανο ενώπιον του οποίου μπορεί να ασκήσει την ένστασή του καθώς και τις συνέπειες της μη άσκησης αυτής και, εξαιτίας της εσφαλμένης αυτής ενημερώσεως, ο εφεσίβλητος δεν άσκησε κατά της προαναφερόμενης αποφάσεως ένσταση, αλλά άσκησε την ως άνω προσφυγή νομίμως και εμπροθέσμως η οποία ορθά, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, έγινε τυπικώς δεκτή από το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, σύμφωνα με την διάταξη του τελ. Εδ. της παρ. 3 του άρθρου 63 του Κ.Δ.Δ., απορριπτομένου ως νόμω αβάσιμου του σχετικού ισχυρισμού του εκκαλούντος.

11. Επειδή, περαιτέρω, προβάλλεται ότι εφόσον ο εφεσίβλητος ελάμβανε σύνταξη από την Αλβανία, δεν δικαιούται πλέον τη συνέχιση της χορήγησης σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα από τον Ο.Γ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου 5 της υποπαρ. ΙΑ.6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, οι οποίες δεν παραβιάζουν ούτε το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ ούτε το άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ του Συντάγματος. Ο ισχυρισμός όμως αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος για τους παρακάτω λόγους: Σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στην έβδομη σκέψη της παρούσας, η χορηγηθείσα με την 1270/2012 απόφαση της Προϊσταμένης του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Ο.Γ.Α. Θεσσαλίας σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα αποτελεί περιουσιακό δικαίωμα του εφεσίβλητου κατά το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, προσδιορισμένο με νόμο και συνιστά αντικειμενικώς νόμιμη προσδοκία του, που θεμελιώθηκε στο ισχύον μέχρι την τροποποίηση με τον ν. 4093/2012 δίκαιο (άρθρο 1 του ν. 1296/1982 σύμφωνα με το οποίο, κατ εξαίρεση, δικαιούνται τη σύνταξη του άρθρου αυτού τα πρόσωπα που παίρνουν τα ίδια ή και οι σύζυγοι τους, σε περίπτωση εγγάμων, σύνταξη ή άλλο περιοδικό βοήθημα από οποιαδήποτε πηγή μικρότερη από τη σύνταξη που χορηγεί ο Ο.Γ.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4169/1961, υπό την προϋπόθεση ότι το ετήσιο ατομικό ή οικογενειακό τους εισόδημα, από οποιαδήποτε πηγή των συντάξεων συμπεριλαμβανομένων, δεν υπερβαίνει τις ετήσιες συντάξεις που χορηγεί ο Ο.Γ.Α. στον αγρότη ή το αγροτικό ζεύγος), κατόπιν αξιολόγησης από το αρμόδιο όργανο του εκκαλούντος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 του ν. 1296/1982, της χορηγηθείσας κατά τα ανωτέρω στον εφεσίβλητο αλβανικής συντάξεως γήρατος. Με την διάταξη του εδαφίου 5 της υποπαρ. ΙΑ.6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 τροποποιούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα, οι οποίες συγχρόνως τίθενται και ως προϋποθέσεις επανεξέτασης των ήδη χορηγηθεισών συντάξεων σε ανασφάλιστους υπερήλικες μεταξύ, δε, αυτών τίθεται με την περ. β η προϋπόθεση της μη λήψεως από τον ανασφάλιστο υπερήλικα σύνταξης από οποιονδήποτε φορέα κοινωνικής ασφάλισης ή το Δημόσιο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ανεξαρτήτως ποσού. Συνεπώς, η διάταξη αυτή της περ. β του εδαφίου 5 της υποπαρ. ΙΑ.6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, κατ εφαρμογή της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη διακοπής συνταξιοδότησης, συνεπάγεται την εν όλω κατάργηση του περιουσιακού δικαιώματος του εφεσίβλητου και την εν όλω στέρηση του αντικειμένου αυτοτελούς περιουσιακού δικαιώματος του, δηλαδή εθίγη στο ως άνω

θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό του δικαίωμα ο εφεσίβλητος, ενώ είχε νόμιμη προσδοκία ότι η σύνταξή του θα συνεχίσει να του καταβάλλεται. Εξάλλου, στην προκειμένη περίπτωση διακοπής της συνταξιοδότησης του εφεσίβλητου και κατάργησης του ήδη θεμελιωμένου συνταξιοδοτικού δικαιώματος του δεν εξασφαλίζεται η απαιτούμενη δίκαιη ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων του γενικού συμφέροντος και της ανάγκης προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου, διότι δεν πρόκειται για εύλογη επέμβαση στο συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τη μορφή μείωσης ή περικοπής αλλά για κατάργησή του, με αποτέλεσμα ο εφεσίβλητος να υποβληθεί σε ένα υπερβολικό και δυσανάλογο βάρος, το οποίο, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη το ευρύ περιθώριο εκτίμησης του Κράτους στον τομέα της κοινωνικής νομοθεσίας, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από το δημόσιο συμφέρον για την αντιμετώπιση ενός ιδιαίτερος σοβαρού, κατά την εκτίμηση του εθνικού νομοθέτη, δημοσιονομικού προβλήματος ή για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας κοινωνικοασφαλιστικών οργανισμών (πρβλ. ΣΤΕ 668/2012 σκέψη 35, ΕΔΔΑ Muller κατά Αυστρίας, Skorkieqicz κατά Πολωνίας και James κατά Ηνωμένου Βασιλείου, απόφ. 21.2.1986, Σειρά Α αρ. 98, παρ. 54, Lithgow κ.λπ. κατά Ηνωμένου Βασιλείου, απόφ. 8.7.1986, Σειρά Α αρ. 102, παρ. 121, Asmundsson κατά Ιρλανδίας, απόφ. 12.10.2004, σκέψη 45). Άλλωστε, η προϋπόθεση της μη λήψεως από ανασφάλιστο υπερήλικα σύνταξης από οποιονδήποτε φορέα κοινωνικής ασφάλισης ή το Δημόσιο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ανεξαρτήτως ποσού, παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας του άρθρου 25 παρ. 1 εδ. δ του Συντάγματος. Τούτο δε, διότι η επέμβαση στο ήδη θεμελιωμένο δικαίωμα σε σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα, υπό τη μορφή της νέας επί το δυσμενέστερο επανεξέτασης των προϋποθέσεων ήδη χορηγηθείσας συντάξεως ανασφάλιστου υπερήλικα, καταλήγει σε πλήρη έκπτωσή του από αυτό, αν ο ανασφάλιστος υπερήλικας λαμβάνει σύνταξη από φορέα κοινωνικής ασφάλισης του εξωτερικού, η οποία κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής, δεν επαρκεί για την κάλυψη των στοιχειωδών δαπανών διαβίωσης, όπως στην προκειμένη περίπτωση λαμβάνει ο εφεσίβλητος σύμφωνα με τις σχετικές βεβαιώσεις του αλβανικού ιδρύματος κοινωνικών ασφαλίσεων, σύνταξη γήρατος περί τα 12.840 λεκ με 13.721 λεκ μηνιαίως (ήτοι σε ευρώ 90-100 ευρώ, σύμφωνα με την ισχύουσα συναλλαγματική ισοτιμία). Συνεπώς η ως άνω ρύθμιση εισάγει μέτρο απρόσφορα και δυσανάλογο σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό της λήψης συντάξεως από τους πραγματικά ανασφάλιστους που δεν λαμβάνουν σύνταξη από οποιονδήποτε φορέα κοινωνικής ασφάλισης, δεν δικαιούνται υγειονομική περίθαλψη και πολύ μικρά εισοδήματα (βλ. την αιτιολογική έκθεση του ν. 4093/2012), διότι οδηγεί σε πλήρη αποστέρηση των μέσων διαβίωσης των ανασφάλιστων υπερηλικών, οι οποίοι έχουν ήδη θεμελιωμένο δικαίωμα συντάξεως ανασφάλιστου υπερήλικα με βάση το μέχρι το ν. 4093/2012 ισχύον δικαίο και συγχρόνως τυγχάνουν δικαιούχοι εξαιρετικά χαμηλών κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας συντάξεων φορέων κοινωνικών ασφαλίσεων του εξωτερικού, όπως ο εφεσίβλητος. Ενόψει των ανωτέρω το Δικαστήριο, κατόπιν παρεμπιπτοντος ελέγχου του κύρους της διάταξης της περ. β του εδαφίου 5 της υποπαρ. ΙΑ.6 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 επ ευκαιρία του ελέγχου της νομιμότητας της προαναφερόμενης πράξης που ερείδεται σ αυτήν, κρίνει ότι η ως άνω πράξη είναι νομικώς πλημμελής, και για το λόγο αυτό ακυρωτέα καθόσον εκδόθηκε κατ εφαρμογή της ως άνω διάταξης, η οποία αντίκειται στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και στο άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ του Συντάγματος. Συνεπώς, η εκκαλούμενη, που τα ίδια, ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε το νόμο και εκτίμησε τα πραγματικά περιστατικά απορριπτομένης ως αβάσιμης της υπό κρίση έφεσης.

12. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη έφεση πρέπει ν απορριφθεί, και, κατ εκτίμηση των περιστάσεων να απαλλαγεί ο εκκαλών, Ο.Γ.Α. από τη δικαστική δαπάνη του εφεσίβλητου (άρθρο 375 παρ. 1 εδ. ε του ΚΔΔ).